

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	สภาวะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1	
ผู้เขียน	นายเกษม คำน้อย	
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ อาจารย์ ดร.สุวรรณ หมั่นตาบุตร	ประธานกรรมการ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและหาแนวทางในการพัฒนาสภาวะความเป็น
องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ปีการศึกษา
2548 ศึกษาจากประชากรจำนวน 84 คน และศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 191 คน โดยการสุ่ม
กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน 28 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามซึ่งมีลักษณะ
เป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบคำถามปลายเปิด และแบบบันทึก
ความคิดเห็นการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการสังเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สภาวะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมพบว่า มี
สภาวะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ระดับมากทุกด้าน โดยแบ่งตามรายด้าน คือ ด้านมุ่งสู่ความ
เป็นเลิศ มีสภาวะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ระดับมาก เรื่องเปิดโอกาสให้สมาชิกในองค์กร
ทุกคนร่วมกันตัดสินใจสำหรับโครงการต่าง ๆ กระตุ้นให้บุคลากรมีการพัฒนา ทดลองปฏิบัติสิ่ง
ใหม่ ๆ ทางการศึกษา สนองความต้องการความรู้ของผู้ร่วมงานภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ด้าน
รูปแบบวิธีการคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง มีสภาวะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ระดับมาก
เรื่องกระตุ้นและเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ใช้
วิธีการคิดและแก้ไขปัญหาที่หลากหลายเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้บุคลากรมีการ

นำเสนอความคิดและระบบการทำงานใหม่ ๆ และรับฟังแนวความคิดใหม่ ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กร ด้านการสร้างและสานวิสัยทัศน์ มีสถานะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ระดับมาก เรื่องจัดประชุมปรึกษาหารือสมาชิกภายในองค์กรอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการทำงาน การปรับปรุงโครงการแผนงานพัฒนาให้บุคลากรทุกคนมีวิสัยทัศน์สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและมีแนวคิดไปในทิศทางเดียวกัน ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม มีสถานะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ระดับมาก เรื่องเปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีการทบทวนการออกแบบการทำงาน การปฏิบัติงาน และขั้นตอนการทำงานร่วมกัน เรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน มีสิทธิในการตัดสินใจและแสดงความคิดเห็นในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่ ด้านความคิดความเข้าใจเชิงระบบ มีสถานะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ระดับมาก เรื่องบุคลากรเข้าใจทิศทางของงานในสถานศึกษา มีโครงสร้างการบริหารที่เป็นระบบเอื้อต่อการทำงาน มีการบริหารจัดการงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ มีระบบและขั้นตอนของการทำงานที่เหมาะสม

ส่วนแนวทางในการพัฒนาสถานะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ที่ประชุมสนทนากลุ่มให้แนวทางว่า สถานศึกษาควรสร้างความตระหนัก และสร้างความเข้าใจให้กับสมาชิกทุกคนภายในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจทั้ง 5 ด้าน ให้มีความสำคัญกับการศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิก แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประชุมสัมมนา อบรม ศึกษาดูงาน เพื่อให้เกิดแนวคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เน้นกระบวนการทำงานเป็นทีมรวมทั้งยอมรับในความสามารถของแต่ละบุคคล ใช้ระบบบริหารคุณภาพ PDCA มีความเป็นระบบใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า เปิดโอกาสให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นร่วมตรวจสอบได้

Thesis Title State of Being a Learning Organization of Basic Education Institutions,
Chiang Mai Educational Service Area 1

Author Mr. Kasem Khamnoi

Degree Master of Education (Educational Administration)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Choocheep Puthaprasert Chairperson

Lect. Dr. Suwan Muntabutara Member

ABSTRACT

The purpose of this research was to study and find out the method how to develop the state of being a learning organization of Basic Education Institutions, Chiang Mai Educational Service Area 1, academic year 2005. The study focused on both groups: 84 persons from the population group and 191 persons from the sample group from 28 schools. The instruments were a questionnaire check list form, a rating scale form, an open-ended item form and discussion of an opinion group form. Data were analyzed by statistical data analysis: frequency, percentage, means, standard deviation and data synthesis.

The results were found as follows:

In the whole figure was found that the state of being a learning organization of Basic Education Institutions, Chiang Mai Educational Service Area 1 was at high level every aspect: focusing on personal mastery, giving members chances to cooperate a decision making on projects, encouraging them to try out new educational development practicing, responding personal needs continuously. It was the same result as the mental models and a widen attitude form, encouraging and giving them chances to study and research more knowledge and using thinking methods to solve several problems continuously, supporting the staff to present ideas and

new working process, listening to new useful ideas to improve their organizations. The third successful aspect of creating their shared visions were: the meeting arrangement was attended once a month; the staff were also enhanced, supported, cooperated and responded for their work; they also improved the projects, and developed the staff to have the same vision as institutions'. The fourth aspect of team learning: giving chances for the members to review their frame work, practicing, processing, learning and exchanging their work experiences, having rights to make their decisions and utter brainstorm ideas among them. The last aspect of system thinking understanding: the staff understood their work; there were an administrative structure system offering for their work; the administrative management system, which was clear and could be detected. It was also the suitable system and the good steps for working process.

In the whole figure of 5 aspects, the group discussion meeting gave the guideline that the institutions should have created members' awareness and understanding to encourage them to have more knowledge, It was focused on the importance of education, members' cooperative team, solving problems and obstructions efficiently, having meetings, seminars, training, educational field trip to gain more new ideas and have widen all aspects. There was a following up system continuously, focusing on team working, accepting their abilities, using quality control system PDCA, using existing resources beneficially, giving chances to communities and other organizations to check their work too.